

Dvodnevna mednarodna delavnica z naslovom: 'Rethinking the European Framework', ki je potekala v Udinah med 11.-12.10.2019, je ponudila zelo zanimive razprave v zvezi z nadaljnjo integracijo Evropske unije. Govorniki iz različnih fakultet in držav (Italija, Češka, Avstrija, Madžarska, Slovenija) so razglabljali predvsem o vprašanju o nadaljnji smeri razvoja EU. Torej, ali naj se EU razvije v smeri šibkejše ali močnejše/politične unije? V smeri združenih držav EU ali v smeri večje suverenosti posameznih držav članic?

Uvodna predavanja so bila tako namenjena razmisleku o tem, kako bi lahko dosegli trdnejšo povezavo med evropskimi fakultetami (ter tako dosegli t.i. evropeizacijo visokošolske izobrazbe), saj ravno univerze ustvarjajo strokovnjake, ki se bodo v bodoče ukvarjali z evropsko problematiko oz. unifikacijo EU. Po mnenju večine, naj bi prav izobraževalne institucije imele velik vpliv na nastajanje nove, združene Evrope in so zato (skupaj s predavatelji) odgovorne za študente, ki bodo v bodoče vodili EU. Prav zato bi bilo v prvi vrsti potrebno ustvariti enoten trg tudi na področju visokošolskega izobraževanja na fakultetah, v smislu priznavanja diplom, še bolj prostega pretoka študentov in profesorjev (potrebno je izboljšati njihovo mobilnost) in enotnega evropskega (ali celo mednarodnega) učnega načrta. Seveda je za vse to najprej postaviti minimalne standarde, ki bi omogočili učinkovitost slednjih predlogov.

Za evropeizacijo visokošolskega izobraževanja naj bi sicer že skrbeli: Erasmus program, bolonjski program izobraževanja in Lizbonska strategija, kar kaže na to, da si EU že nekaj časa prizadeva izboljšati stanje izobraževanja na njenem območju. Pomembno vlogo pri tem, s finančno podporo visokošolskemu izobraževanju, pa igra predvsem Evropska komisija.

Po mnenju mnogih predavateljev, naj bi prav Erasmus program zelo pozitivno vplival na razvoj EU. Erasmus program namreč z omogočanjem izmenjave študentov oz. možnostjo študija za določen čas v drugi državi članici EU prinaša učenje novih jezikov, drugačen pogled na reševanje problemov in spoznavanje z drugačnimi pristopi k učenju. Tako lahko študentje v domačo državo prinesejo novo znanje in izzive za domače študente ter celo predloge za reorganizacijo domače fakultete, ki bo ustvarjala še boljše diplomante/strokovnjake. Enako velja tudi za izmenjavo predavateljev, ki lahko obenem okrepi tudi raziskovanje med fakultetami in spodbuja k uporabi najboljše prakse. Takšne izmenjave bi zato pomembno pripomogle k razvoju in povezovanju fakultet ter posledično tudi k tesnejšemu povezovanju EU. Obenem naj bi veljalo celo, da naj bi prav Erasmus generacija s svojim odprtim mišljenjem lahko razrešila vse izzive in probleme EU in bi zato bilo takšno povezovanje potrebno prenesti tudi na mednarodno/transnacionalno raven.

Kot pomemben program za izboljšanje znanje v in o EU, je bil predstavljen tudi Jean Monnet program, ki ravno v letošnjem letu praznuje svojo 30. obletnico. Slednji vključuje predavanja, raziskave, konference, objave in druge aktivnosti v zvezi s študijem EU. Ta program dela tudi na odnosu med akademskim svetom in politiki, za namenom ustvarjanja boljših politik tako na nacionalnem nivoju kot tudi v EU. Obenem z donacijami pomaga tudi številnim institucijam za visokošolsko izobraževanje, z namenom vse boljšega znanja o EU.

Kakor rešitev za bolj povezano EU, je bilo nadaljnje govora tudi o evropeizaciji trga dela, k čemur je seveda zelo pripomogel prost pretok ljudi in delavcev. Statistika kaže, da se trend mobilnosti ljudi veča, vendar pa se na tem področju še vedno pojavlja ogromno primerov diskriminacije na temelju državljanstva, kar predstavlja največji izziv za EU v prihodnosti.

Govorci drugega dne so se posvetili predvsem razmišljanju o novem evropskem okvirju za industrijsko politiko, infrastrukturo, gospodarstvo in finančni trg. Pri tem je bilo večkrat poudarjeno, da bi bilo potrebno v EU ustvariti enoten gospodarski sistem (z jasnimi in enakimi določbami za vse države članice) ter finančno, predvsem pa politično unijo, saj se bo le tako EU lahko uspešno soočala z drugimi svetovnimi gospodarskimi in političnimi silami.

Poudarjene so bile pomanjkljivosti na področju konkurenčnega prava, ki bi jih bilo potrebno odpraviti čim prej odpraviti, saj bo le tako EU postala bolj konkurenčna v primerjavi z ZDA in Kitajsko. Prav tako bi bilo potrebno okrepiti euro, ki je bil sicer mišljen kot koncept, ki bo združil EU, vendar se to žal ni zgodilo. Po mnenju nekaterih pa naj bi bile prav zaradi Brexita in izstopa Združenega kraljestva iz EU, možnosti za izdelavo bančne/finančne unije sedaj boljše kot kadarkoli. Kot predlog za boljše finančno upravljanje EU se je pojavila tudi zamisel o finančnem ministru EU ter učinkoviti fiskalni uniji oz. postavitvi skupnega globalnega davčnega sistema.

Kot velik problem je bilo izpostavljeno tudi stagniranje EU in dejstvo, da bo EU morala v kratkem začeti z uvajanjem reform (celo tveganih), saj naj bi bili celo slabi predlogi boljši kot to, da EU ne stori nič. Po mnenju nekaterih govorcev naj bi bila celo Evropa več hitrosti boljša kot stanje na mestu.

Na samem koncu je bilo slišati dejstvo, da se moramo državljani EU zavedati, da je ravno EU kreirala civilizacijo, ustvarila človekove pravice, univerze, mir, a žal izgublja svojo civiliziranost in pomen. Glede na dogajanje v Evropskem parlamentu le nekaj dni nazaj, zaradi katerega nova Evropska komisija s svojim delom še ne bo mogla začeti 1. novembra, kot je bilo predvideno, pa je videti, da bo morala EU še trdo delati, če bo želela doseči popolno evropeizacijo ter enotno in politično unijo. K temu, da bomo (končno) postali državljani združene Evrope, pa naj bi veliko pripomogla predvsem izdelava nacionalnega interesa na evropski ravni.